

PRVA LINIJA FARMAKOTERAPIJE PERIFERNE NEUROPATIJE INDUKOVANE HEMIOTERAPIJOM

Dane Krtinić^{1,2}, Aleksandra Lučić Prokin^{3,4}, Irena Conić^{2,5}, Mirjana Todorović Mitić², Milica Radić^{2,5}, Iva Binić^{6,7}, Miodrag Cekić⁸, Hristina Jovanović¹, Hristina Trajković¹, Milan Čevrljaković²

¹Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Katedra Farmakologija sa toksikologijom, Niš, Srbija

²Univerzitetski klinički centar Niš, Klinika za onkologiju, Niš, Srbija

³Univerzitet u Novom Sadu, Medicinski fakultet, Novi Sad, Srbija

⁴Univerzitetski klinički centar Vojvodine, Klinika za neurologiju, Novi Sad, Srbija

⁵Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Katedra Onkologija, Niš, Srbija

⁶Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Katedra Psihijatrija sa medicinskom psihologijom, Niš, Srbija

⁷Univerzitetski klinički centar Niš, Klinika za psihijatriju, Niš, Srbija

⁸Univerzitetski klinički centar Niš, Klinika za kardiologiju, Niš, Srbija

Kontakt: Dane Krtinić

Bulevar dr Zorana Đinđića 81, 18000 Niš, Srbija

E-mail: dane.krtinic@medfak.ni.ac.rs

Periferna neuropatija indukovana hemioterapijom (engl. *chemotherapy-induced peripheral neuropathy* – CIPN) predstavlja veoma čestu neželjenu pojavu, koja je jatrogeno izazvana sprovođenjem neurotoksičnih hemioterapijskih protokola na onkološkim pacijentima. Najveću neurotoksičnost među hemioterapeutima pokazuju oksaliplatin, cisplatin, karboplatin, docetaksel, paklitaksel, vinblastin i vinkristin, boretzomib. Preporučuje se da se za prvu liniju farmakoterapije ovog neželjenog efekta hemioterapije koriste gabapentionoidi (pregabalin i gabapentin) i antidepresivi (amitriptilin, duloksetin, venlafaksin, desvenlafaksin). Takođe, preporučuje se topikalna primena lidokaina. Adekvatna farmakoterapija CIPN-a podrazumeva individualizovani pristup pacijentu i poštovanje smernica za preporučenu farmakoterapiju prve linije, najpre korišćenjem jednog leka, a potom, u zavisnosti od tolerabilnosti i postignutog analgetskog odgovora, i korišćenjem većeg broja lekova iz prve linije farmakoterapije. Treba preći na drugu liniju terapije jedino ako nema adekvatnog analgetskog odgovora na politerapiju lekovima iz prve linije. Zbrinjavanje CIPN-a omogućava bolji kvalitet života, budući da dolazi do kupiranja neuropatske komponente bola, smanjenja stepena depresivnosti i anksioznosti i predviđenog završetka planiranih hemioterapijskih ciklusa; samim tim, prognoza lečenja osnovnog onkološkog oboljenja ovih pacijenata postaje bolja.

Acta Medica Medianae 2025; 64(4):123–129.

Ključne reči: hemioterapija, periferna neuropatija, farmakoterapija

"This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) Licence".